

18.6.2009

Kaupunginhallitus
PL 1 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2009-1131/522
Stn dnri	
Saap./Anl.	22-06-2009

HKL	
18.06.2009	
Dnro	2009-522/522

LAUSUNTO UUDENMAAN MAAKUNTASUUNNITELMAN 2033 LUONNOKSESTA

HKL 2009-522, Khs 2009 - 1131/522, 8.5.2009

Lausuntopyyntö Hallintokeskus on pyytänyt johtokunnalta lausuntoa 19.6.2009 mennessä Uudenmaan liiton valmistelemasta Uudenmaan maakuntasuunnitelman luonnoksesta.

LIITE Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033 luonnos.

LAUSUNTO *Maakuntasuunnitelma*

Maakuntasuunnitelma on strateginen asiakirja, joka määrittelee maakunnan tavoitellun kehityksen. Suunnitelma sisältää Uudenmaan tulevaisuuskuvan ja toimintastrategiat. Maakuntasuunnitelman keskeinen tehtävä on ohjata maakunnan toiminnan- ja alueidenkäytön suunnittelua palvelemaan samoja tavoitteita. Suunnitelma tarkistetaan neljän vuoden välein ja sen hyväksymisestä päättää maakuntavaltuusto.

Maakuntasuunnitelmaluonnoksen mukaan Uudenmaan visio vuoteen 2033 kuuluu: "Uusimaa on kansainvälinen hyvinvoivien ihmisten veto-voimainen metropolialue."

Suunnitelman avainteemat ovat asuminen, elinkeinot ja osaaminen, hyvinvointi sekä infrastruktuuri ja ympäristö. Tarkoituksena on edistää maakunnan ja sen asukkaiden menestystä laaja-alaisesti. Erityisesti kiinnitetään huomiota kansainvälistymiseen, tietoyhteiskunnan haasteisiin, turvallisuuteen ja maakunnan tasapainoiseen kehitykseen.

Asetettu visio on kiteytys tahtotilasta, johon pyritään pitkällä aikavälillä. Tätä vision tahtotilaa, yleisluonteista tavoitetta, konkretisoidaan seuraavilla strategisilla tavoitteilla:

18.6.2009

- Uudenmaan ja sen osien roolit on tunnustettu. Maakunnan eri osien erilaisia vahvuuksia hyödynnetään ja siten luodaan edellytykset koko maakunnan väestön hyvälle elämälle.
- Turvataan edellytykset väestön hyvinvointi- ja koulutuspalvelujen tuottamiselle koko maakunnassa.
- Uusimaa houkuttelee investoijia ja yrityksiä.
- Uusimaa on Itämeren piirin merkittävin innovaatiokeskittymä.
- Uudenmaan yhdyskuntarakenne on toimiva ja tehokas, energian käyttöä ja liikkumistarvetta vähentävä sekä hyvinvointia edistävä.
- Uusimaa on Suomen ensimmäinen hiilineutraali maakunta ja ilmastomuutokseen sopeutumisen edelläkävijä.

Nämä strategiset tavoitteet pyritään toteuttamaan strategisilla valinnoilla. Strategisia valintoja on 2–4 kutakin strategista tavoitetta kohti.

Lausunto

Uudenmaan maakuntasuunnitelman 2033 luonnoksessa on asetettu viidenneksi (liikennettä konkreettisimmin koskevaksi) strategiseksi tavoitteeksi, että Uudenmaan yhdyskuntarakenne on toimiva ja tehokas, energian käyttöä ja liikkumistarvetta vähentävä sekä hyvinvointia edistävä. Liikenteen osalta tämä strateginen tavoite pyritään saavuttamaan seuraavilla strategisilla valinnoilla:

- Yhdyskuntarakennetta kehitetään kestäväällä tavalla hyödyntäen ensisijaisesti olemassa olevaa infrastruktuuria.
- Maankäytössä pureudutaan liikkumistarpeen vähentämiseen työmatkoissa, vapaa-ajan liikkumisessa ja palveluissa.

Yhdyskuntarakenteelle asetettu strateginen tavoite on hyvä. Uudella maalla maankäytön kehitys on ollut nopeaa ja yhdyskuntarakenteen hajautumiskehitys tulee pysäyttää. Yhdyskuntarakenteen hajautumisella on toiminnallisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kielteisiä vaikutuksia.

Tavoitteena tulee olla hajautumisen estäminen ja jo hajautuneen rakenteen eheyttäminen, kuten suunnitelmassa on esitetty. Eheyttämisessä tulee tukeutua mahdollisimman paljon jo olemassa oleviin joukkoliikennematkaisuihin. Lähtökohta, jossa alue- ja yhdyskuntarakennetta kehitettäessä hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevaa infrastruktuuria ja palveluverkostoa, parantaa myös joukkoliikenteen taloudellisia toimintaedellytyksiä.

18.6.2009

Suunnitelmassa todetaan, että jos raideliikennettä hyödynnetään nykyisen kaltaisesti, niin väestönkasvu näyttäisi riittävän korkeintaan yhden uuden, tehokkaasti toimivan ratakäytävän avaamiseen seuraavan 25 vuoden aikana (Kehäradan ja Länsimetron jälkeen). Tätä ei Helsingin maankäytön kehittämissuunnitelmien näkökulmasta voi pitää perusteltuna. Maankäytön tiivistäminen Helsingissä on tehokasta ja tarkoituksenmukaista toteuttaa myös uusien raideliikenneyhteyksien avulla.

Esimerkiksi Laajasalon Kruunuvuorenrannan maankäyttö on tarkoituksenmukaista kytkeä kantakaupunkiin Kruunuvuorenselän ylittävällä joukko- ja kevyen liikenteen sillalla. Helsingin toinen metrolinja (Kamppi–Pasila–lentoaseman suunta, Kamppi–Pasila–Viikki–Itäkeskus) on myös tehtyjen tarkastelujen valossa yhteiskuntataloudellisesti kannattava luoden edellytyksiä tiivistää kaupunkirakennetta ja antaen mahdollisuuksia mm. pitkien bussilinjojen korvaamiseen liityntäliikennejärjestelyillä. Raideliikenteen ulottaminen Östersundomin alueelle on yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaisen kehittämisen kannalta perusteltua. Myös monet muut raideliikenneinvestoinnit ovat tiivistyvässä kaupunkirakenteessa kannattavia toteuttaa seuraavan 20 vuoden kuluessa. Joukkoliikenneinvestoinnit, joiden hyödyt ylittävät kustannukset, parantavat joukkoliikenteen taloudellisuutta ja luovat edellytyksiä ympäristöystävällisen kustannustehokkaan liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Joukkoliikenteen osalta tuleekin Kehäradan ja Länsimetron jälkeen jatkaa voimakasta investointipolitiikkaa.

Lisätiedot:

Granholt Markku, liikennesuunnittelija, puhelin 310 78458

HELSINGIN KAUPUNGIN HKL-LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Jessica Karhu
puheenjohtaja

Eeva Hänninen
pöytäkirjanpitäjä

